

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2024-02-10

Programmanus

av Milla Eronen

Moi! Kiva, kun kuuntelet UR:n ohjelmaa *Ajankohtaista suomeksi*, joka on suunnattu ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille. Tämän ohjelman teemana on laskiainen.

Senni Engman:

- *On hyvää*
- *maistuu siltä mitä se on*

Maria Björn:

- *Se on hyvää*

Maistelemme laskiaispullia Botkyrkan ruotsinsuomalaisella koululla, ja tutustumme laskiaisperinteisiin.

Minä olen Milla Eronen Tervetuloa mukaan!

Laskiaisena pidetään hauskaa

Laskiaispullia syödään sekä Ruotsissa, että Suomessa laskiaistiistaina. Suomessa on myös muita perinteitä: laskiaisena käydään laskemassa mäkeä suksilla, kelkalla tai pulkalla.

Juha Nirkko on arkistotutkija Suomalaisen kirjallisuuden seurassa, hän kertoo mäenlaskun perinteistä näin:

Juha Nirkko:

- *Se tietää hyvää onnea, jos laskee mäkeä hyvin, ei kaadu. Ja siihen laskiaisen viettoon liittyy myös se, että pidetään hauskaa, mutta ei tehdä työtä. Pitää olla tekemättä työtä, koska se taas tuo huonoa onnea.*
- *Se on semmoinen iloinen juhla, karnevaali, ennen kuin alkaa hiljaisempi ajanjakso, kun käydään odottamaan pääsiäistä.*

Laskiaisesta alkaa paasto ja pääsiäisen odotus. Ennen paastoa syödään perinteisesti herkkuja, kuten laskiaispullia. Mutta mistä suomen sana 'laskiainen' oikein tulee?

Juha Nirkko:

laskiainen,
laskiaistiistai
fettisdag,
fastlagstisdag,
laskiaispulla
semla
perinne
tradition
laskea mäkeä
åka nedför en
backe
sukset
skidor
kelkka
kälke, modern:
snowracer
arkistotutkija
arkivforskare
herkku
godsak

- *Se tulee ehkä siitä, että lasketaan päiviä. On 40 päivää, arkipäivää, sitä paastonaikaa, pääsiäiseen. Lasketaan näitä päiviä. Se on yksi teoria. Toinen teoria on se, että laskeudutaan paastoon. Alkaa se paastonaika niin siihen vähän niin kuin laskeudutaan.*

Laskiaisesta pääsiäiseen on 40 päivää. Näiden päivien aikana valmistaudutaan pääsiäisen viettoon paastoamalla.

Toimittaja Matilda Peltonen haastatteli arkistotutkija Juha Nirkkoa.

paasto
fasta
laskea päiviä
räkna dagar
pääsiäinen
påsk
arkipäivä
vardag
laskeutua
landa

Laskiaisen herkku: laskiaispulla

Suomessa laskiaispullat syödään aika usein hillon kanssa, oletteko ennen maistaneet?

Senni Engman:

- *En ole maistanut ennen.*

No mitäs tykkäsit?

Senni Engman:

- *On hyvää!*

Botkyrkan Ruotsinsuomalaisen koulun yhdeksäsluokkalaiset Senni Engman ja Maria Björn pohtivat ruotsalaisen ja suomalaisen laskiaispullan eroja.

Mikä maistuu parhaalta- tällainen suomalainen pulla, vai mantelilla täytetty, vai ihan joku muu?

Maria Björn:

- *Ehkä tää, koska mä en tykkää manteleista.*

Senni Engman:

- *No itse asiassa mä tykkään ehkä eniten siitä missä on suklaata, se on mun mielestä paras. Mutta tää oli hyvää myös.*

Entäs tämä mäen lasku, onko pulkkamäessä käynti laskiaisena tuttu juttu?

Maria Björn:

- *Mä olin Suomessa viime vuonna, että joo, suomalaisessa koulussa me käytiin.*

täytetty
fylld
mäenlasku
backåkning
(pulkåkning)
pulkkamäki
pulkabacke
tuttu juttu
något bekant

Ei muuta kuin mäenlaskuun ja laskiaispullalle.

Musiikkia

Lopuksi Vesala, ja Pulkka.

...Sä et uskalla mennä

Ite muiden eellä

Huudat mäen päältä

Mitä mun pitäis tehdä

Sä et uskalla mennä

Ite muiden eellä

Huudat mäen päältä

Mitä mun pitäis tehdä...

Tässä kaikki tällä kertaa, kiitos kun kuuntelit. Hyvää laskiaista!